

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXLII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

facit d.l. si quis usufructum, & d.l. si usufructus mihi, quia illa iura loquuntur, qñ primus usufructuarius fuisset per fideic. grauatus expressè restituere illummet usufructum, què penes se habebat, & non alium nouum: rogatus. n. ibi fuerat restituere usufructu sibi relicto in uita sua, nō aut post eius mortem, quo casu adhuc idem usufructus durat, qui nondum morte finitus erat; & tunc dñ facta substitutio fideicommissaria de re, hoc est de usufructu, cuius emolumentum iam erat primo acquisitum. Vel posito, q in casu, de quo agitur, facta esset substitutio fideicommissaria, tñ dico, q non sequitur, ergo debuit capere de manu haredis proprietarij, q nec expressè nec tacitè grauatus fuit restituere usufructum D. Constantiæ: sed casu, quo ipsa de manu haredis debuerit capere, intelligendum est de manu D. Franciscæ, uel haredum suorum, ex quo ipsi, & non haredi proprietarii non obstat, q hares proprietarius fuerit prius ingressus, & adeptus tenutam, & possessionem auctoritate iudicis, quia hæc tenuta non opitulatur, tante dispositione statuti huius ciuitatis sub rub. q nullus occupet &c. Secundo hæc tenuta solum prodest illi quoad suam ciuilem possessionem, q in re habet iuxta ea, q leguntur in l. si ex fructu ff. de acqui. poss. & hñ per Bar. in l. si ff. de acqui. poss. & in l. si ut certo. §. si duob. ueliculū per usufructu. Naturali aut possessioni, q usufructuarius habet, seu habere debet in re, in qua sibi legatus fuit usufructus iuxta l. naturaliter ff. de acqui. poss. iunctis nota. per Bart. in l. 1. §. interdictū, & in §. qd ait pñor ff. uti possid. non prauideat. Videbif ergo dictus hares ingressus, & adeptus tenutam respectu ciuilis possessionis, q habere debet in re, in qua alteri usufructus debetur arg. eorum, q hñ per Bart. Alex. & alios per illum text. in l. si domus ff. de leg. 1. non aut respectu naturalis, q de iure ad usufructuarius spectare debet: hæc n. facienda est interpretatio, ne hares delictum, & penam incurrisse dicatur arg. l. merito ff. pro socio. Plura non scribam. ex his apertè constat de bono iure dictæ D. Constantiæ. Laus Deo.

S V M M A R I V M.

1. Accrescendi locus est inter coniunctos salte uerbis in usufructu etiam post ius in usufructu quæsitum.
2. Portio usufructus per eius accrescendi debita eodem iure: et nullo debetur, quo prima portio, cui accrescit, nec nouum facit usufructum.
3. Institutionis titulo ad rem certam uocatus potest propria auctoritate apprehendere, et ingredi possessionem rei, et si hares b.e. reatatem adiunxerit, & possessionem apprehenderit.
4. Legatarius uiuim uiolentie, aut clandestinitatis committet.
5. Legatarius apprehendendo apriè auctoritate, & non de manu haredis rem legatam, qñ priuatur iure suo, & quando secus.
6. Usufructuarius, absente, et possidente proprietario, rem ingreditur clā a domino possidet, nec potest contra dominum in interdicto uti possidetis obtinere, & quomodo hoc procedat.
Fideicommissario quando dominum bonorum acquiritur.
Usufructus consolidatio cum domino, & proprietate qñ fiat.

E P I T O M E.

Usufructuarius iure institutionis una cū alio ad usufructum uocatus, q etiam possessionem naturalem bonorū portionis usufructus, q sibi per mortem alterius usufructuarij ipso iure accreuit, propria auctoritate, & non ab hære ab aliquo uiolentie, & clandestinitatis apprehendere, & acquirere possit, hic habetur.

C O N S I L I V M C X L I I.

Excellentissime dñe, ultra ea, q coram, & uerbo tentis allegaui, quæ iudicio meo ad fauorē D. Diamantis multum stringunt, q

non repeto, diligenter vñ considerandum fundamētū ultimo loco factum, quod maximè stringit, nā pñsupposito, prout uerū est, q portio usufructus, q per ius accrescendi accreuit do. Diamanti pñ obitū Ioannis Dominici, qui saltem uerbis in usufructu coniuncti fuerūt, q coniunctio facit locū esse iuri accrescendi et post ius quæsitum in usufructu, ut in l. 1. & in l. si mulieri C. de usufruc. accrescen. per Bart. in l. re coniuncti ff. de leg. 3. & pñ doct. in l. unica C. qñ non pet. par. f. dicat deberi ex uno, eodemq; titulo, quo debetur prima portio usufructus, in qua do. Diamantes fuit hares instituta, ut uoluit Alex. in l. in quartam ff. ad l. falcid. & probat in l. si titio ff. de usufruc. in tñ, q portio usufructus, quæ accrescit, non dñ nouum usufructu facere, sed unus, & idem dñ usufructus, ut in l. & si tradiderit ff. de usufruc. accrescen. & pñ D. Diamantes portionem usufructus, quæ sibi ipso iure dñ accreuit se argu. d.l. si titio, & l. interdū §. non solū ff. de usufruc. accrescen. & nota per glo. cōiter approbatam in l. si cum patrono in prin. ff. de bono poss. tit. generali, & per glo. in l. unica C. qñ non pet. par. dicatur habere eodem iure institutionis, quo suam partē habuit, & hoc uerissimum est, sequitur, q non obstante tenuta do. Leonoræ, & q D. Leonoria esset nigore suæ tenutæ in possessione, ipsa D. Diamantes potuit propria auctoritate apprehendere, & acquirere possessionem naturalem bonorū dicte portio nis usufructus, quæ sibi ipso iure accreuit, absq; uiolentie, & clandestinitatis, qñ ubi cūq; quis est uocatus ad rem certam, seu ad usufructum titulo, & iure institutionis, vñ illi data licentia à testatore apprehendendi rem, illiusq; possessionem ingrediendi propria auctoritate, nec tenetur capere de manu haredis, qui adiunxerit, & possessionē apprehenderit, ut est tex. cum glo. in l. titia cum testō §. 1. cū qua oēs pertransiūt ff. de leg. 2. & hñ per Alex. in l. extraneum in ult. col. & in l. quoties in 4. col. C. de hered. insti. per Bart. in l. ex facto la 2. & ibi Imol. ff. eod. rit. & faciūt nō per Barto. in l. fundi trebatia. in 1. col. ff. de usufruc. lega. & in auth. hoc locū C. si secun. nup. mul. & f. ex hoc sequitur, q institutus in re certa ita sibi ius propria auctoritate dicendo non dñ uitium uiolentie, aut clandestinitatis committere, ad tradita pñ Bar. l. 3. in 3. col. in 2. q. princip. iunctis ijs, q ponit in 5. col. C. de pigno. idem uoluit Bal. in l. 1. in 3. col. C. cōia de lega. & expressius est de mente Pauli de Cast. in l. non est dubium C. de leg. qui dicit, q f illa lex, quæ uult legatarium apprehendentem rem legatam propria auctoritate priuari omni iure suo, habet locū, qñ hares iam adiunxerit hereditatem, & possessionē bonorū ingressus fuisset, nili legatarius habuisset licentiā à testatore apprehendendi ex se, & propria auctoritate, & nō de manu haredis, quia tunc d.l. non est dubium locū non haberet, & sic expressè sentit, q habens licentiā apprehendendi propria auctoritate, qualis est et ille, qui fuit in re, & in usufructu institutus, si possessionem propria auctoritate ingrediatur et post apprehensam possessionem per haredem non dñ uitium aliquod committere, nec ius suum perdere pñ licentiā testatoris, ex qua ipsa potuit propria auctoritate possessionem ingredi, ut per Bar. in d.l. titia cum testō §. 1. iunctis nota. per eum in d.l. 3. in 3. & 5. col. & hoc fundm est realissimum. ¶ Nec obstant fñ not. per Bar. in l. 1. §. qd ait pñor in pen. col. ff. uti possid. in uerf. uideamus exempla, ubi si quis tanq usufructuarius absente, proprietario, & possidente, rem ingrediatur animo acquirendi solā possessionē naturalem rōne usufructus, & non animo turbandi dominum in sua ciuili possessione, ille dñ clam

clam à domino possidere, & non pōt s̄ dominū in interdīto uti possideris obtinere, & sic ibi v̄f decisiō s̄ D. Diamantem, quia rīderi pōt, primo q̄ Bart. loquitur, q̄n quis tanq̄ usufructuarius, qui non esset fuisset ingressus naturalem possessionem, ueluti in ferunt illa verba tanq̄ usufructuarius, q̄ sunt nota improprietatis. l. si pecuniā ff. si cer. pet. & ibi Alex. & c. folite cum gl. in uerb. tanq̄ de maio. & obed. Se cundo rīdeo, q̄ illud dictum Bar. procedit, q̄ usufructuarius non haberet licentiam ingrediēdi, seu apprehēdendi propria auctoritate, secus si hanc licentiam haberet, prout d̄r habuisse D. Diamantes ueniens ad portionem usufructus, quā iure, & titulo institutionis accreuit per prædicta. & per hanc licentiam quis ingrediendo utrum uolentia, & clande finitatis euitat, Bar. in d. l. 3. maxime in s. col. & in d. l. titia §. 1. & Paul. de Cast. in d. l. non est dubiū. ¶ Nō pōt ēt dici, q̄ in casu nostro usufructus dicatur p̄ consolidationem finitus, & extinctus, & qui hoc diceret, iudicio meo multū erraret, q̄n usufructus, quem D. Diamantes habuit, nō pōt dici cū proprietate, & dominio consolidatus, quis post mortem Ioannis Dominici testator substituerit D. Diamantem vulgariter, pupillariter, & per fideicommissum tam in usufructu, q̄ in p̄prietate, & possessione pleno iure, per q̄ substitutionem ipsa d̄r uocata per fideicommissum, ex quo hereditas fuerat adita p̄ Ioannē Dominici, qui post pupillare aetate decessit iuxta ea, q̄ h̄r per illū tex. in l. precib. C. de impub. & alijs subtit. & per Bar. & alios in l. Centurio. ff. de vulg. & pup. cum similib. Et t̄ cū ipsa D. Diamantes fuerit ad bona hereditaria per fideicommissum uocata, dominiū illorum bonorū nō potuit dici ei acquisitum ante restitutionē realem, uel uerbale sibi factā. l. facta in prin. ubi casus, & l. restituta ff. ad Treb. & licet sint aliqui casus sp̄ales, in quib. dominiū ipso iure acquiritur fideicommissario, de quib. h̄r in l. pen. Cad. Trebel. t̄ inter illos nō est casus noster, & cum D. Diamantes nullā ab herede Ioannis Dominici restitutionem petierit, & si petiisset, ea non fuisset sibi facta à dicto herede, qui dicit nullum extare testm̄, & Ioannē Dominici non fuisse herede Vespasiani patris ex testō, sed ab intestato, ut in processu h̄r, ergo nullo modo dici pōt dominiū bonorū hereditariorū fuisse ipsi D. Diamanti acquisitū: & utinam pars adueria hoc uellet, q̄a præsens lis, & q̄stio fortē non esset, & D. Diamantes haberet id, quod nūc illi denegatur. Vnde t̄ si uerum est, prout est uerissimum, q̄ D. Diamantes non dicitur adhuc habere dominiū, nec proprietatē bonorum hereditatis rōne fideicommissi quō usufructus Do. Diamantis pōt dici consolidatus cū dominio, & proprietate quā consolidatio non fit, nisi q̄n usufructuario acquiritur dominiū rerū, in quib. debebatur usufructus. l. idem neratius §. non solū. ff. de usufruc. accrescen. alioquin consolidatio nec dici, nec considerari potest. H̄c breuiter p̄ aliqua li informatione sint dicta. Laus Deo.

S V M M A R I V M.

- 1 Frater utriusq; coniunctus consanguineo tantū de iure communi præfertur, & quæ sit ratio nu. 1. 2. Sed sublata differentia inter agnatos, & cognatos secus est nu. 1. 3. & 10.
- 2 Iuris cōis dispositio id cōprehēdit, qd̄ à statuto correctū nō reperit: nisi iuris cōis rō correctā à statuto reperiretur nu. 2. 1.
- 3 Frater utriusq; coniunctus, & consanguineus tantū simul admittuntur, q̄n extaret statutum simpliciter excludens cognatos p̄ existentiam agnatorum, secus si non simpliciter, sed p̄pter aliquos agnatos tantum: Fallit, nisi essemus in ijs agnatis, & cognatis, de quib. statutum loquitur nu. 2. 3.
- 4 In successione feudi frater utriusq; coniunctus consanguineo

- tantum non præfertur, & quare, & nu. 1. 1.
- 5 In successione feudi non agnatio, principaliter, sed genus patrum curatur.
- 6 Agnationis nomē in feudi potius genus, q̄ qualitatē significat.
- 7 Frater utriusq; coniunctus ē ante sublatam differentiam agnationis, & consanguineo tantum præferatur, quod declarat, ut nu. 2. 5.
- 8 Prædicta sunt talia, qualia subiecta demonstrant.
- 9 Dīctio alter eandem qualitatem repetit.
- 10 Fratris appellatione magis propriē loquendo utriusq; coniunctus continetur, propriē t̄n uterque comprehenditur nu. 2. 8.
- 11 Stante statuto, quod proximiores ex latere patris in successione ab intestato præferantur, fratres utriusq; coniuncti tantum in succedendo proximiores consanguinei tantum præferuntur, quod declarat nu. 2. 9.
- 14 Vinculorum duorum ratio, uidelicet agnationis, et cognationis in succedendo, quando attendatur, & operetur, & nu. 10.
- 16 Statutum præferens in succedendo agnatos ipsi cognatis dicitur favore agnationis, & pro conseruatione familiarum inducitur. Eod; casu frater utriusq; coniunctus in succedendo consanguineo tantum non præferatur.
- 17 Frater utriusq; coniunctus, & consanguineus tantum per ius accrescendi simul pariter admittuntur.
- 18 Idē q̄n à patre fuisset institui, inuicemq; oēs substitutiones, quorū unus repudiasset, et si eadem patris affectionis ratio in utroque adesset.
- 19 Idē est, si agerēt ad successiōem fratris ex dispositione patris.
- 21 Ratione legis correctā, etiā legis ipsius dispositio cōr̄ correctā.
- 22 Expressum, quid dicitur non solum uerbis specialib. sed et in tribus generalibus.
- 24 Casus similes dicuntur, si similes sint quoad id de quo querit, quamuis in alijs differant.
- 26 Statutum excludens fratres consanguineos tantū propter affectus masculos, et fratres utriusq; coniunctos simul concurrentes, intelligitur, quando & ascendentes, & utriusq; coniuncti concurrerent, secus si separatim, quādo per aliud statutum differentia cognationis, & agnationis sublata esset.
- 27 Frater consanguineus tantū regulariter de iure communi, et ab ascendente, & a fratre utriusq; coniuncto excluditur.
- 29 Petrus de Antibar. in c. canonum statuta in uers. occurrunt alia & c. extra de constitut. declarat.

E P I T O M E.

Frater utriusq; coniunctus, & frater consanguineus t̄n simul admittuntur ad successiōem fratris p̄mortui, ubicunq; per statutū, loci facta est in succedendo agnationis, & cognationis differentia.

C O N S I L I V M C X L I I I.

Trum in successione fratris decessentis ab intestato, stante statuto ciuitatis Cortonæ, præferatur frater utriusq; cōiunctus fratri consanguineo t̄n, an uerō simul, & pariter admittantur? & t̄ q̄ utriusq; coniunctus præferatur cit. tex. in auth. itaq; & in corpore, unde sumitur, C. commu. de leg. ubi est decisio clara. Nam p̄p concurrunt duorum uinculorum, q̄ concurrunt uerumq; coniuncto, uinculum v̄z agnationis proveniens à patre, & cognationis à matre resultans, utriusq; coniunctus debet esse potior, ut in dictis iurib. & in c. de tregua, & pace, & quia q̄n aliquid est additū pari, tunc id, cui fuit additū, reducitur ad potioritatem, c. duob. de referip. in 6. cum ibi not. ¶ Secūdo cautum est per statutum loci, q̄ in casib. quib. non reperitur in successiōib. ab intestato expressē pronūm s̄ ius cōe, seruandū sit ius cōe; t̄ quod nō reperitur correctū à statuto, remanet sub dispositione iuris cōis l. commodissime ff. de lib. & postib. l. præcipimus C. de appel. l. iubemus. C. de testa. sed p̄ statutū ciuitatis Cortonæ non reperitur dispositiō s̄ ius cōe, q̄ utriusq; coniunctus, & consanguineus t̄n simul admittantur; ergo in hoc standū erit dispositioni iuris cōis qd̄ hodiē dicitur, utriusq; cōiuncti esse.